

*І.С. Черногал, аспірант
Університету банківської справи
Національного банку України, м. Київ*

ВПЛИВ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ НА РІВЕНЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ

Конкурентоспроможність національної економіки визначається темпами впровадження новітніх науково-технічних розробок, рівнем розвитку наукомісткого виробництва, ефективністю та динамічністю інноваційних процесів. На сьогоднішній день науково-технологічний розвиток відіграє головну роль у забезпеченні економічного зростання більшості держав світу. Його підтримка на державному рівні здійснюється перш за все за допомогою визначення державних пріоритетів науково-технологічного розвитку.

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України інноваційні фактори не мають значного впливу на економічне зростання, існує багато перешкод для підвищення рівня інновацій національної економіки та їх ефективності. Так, вітчизняна промисловість малосприйнятлива до інновацій через негативний вплив довгострокових загальноекономічних проблем. Адже в економіці країни переважають низькотехнологічні та сировинні виробництва, які об'єктивно малосприйнятливі до сучасних наукових досягнень.

При вступі України до європейської та світової спільноти важливими факторами економічної інтеграції є підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарів, зростання наукомісткої продукції. Нагальним є завдання прискорення розвитку інноваційної складової економіки, яка охоплює не тільки виробничу сферу, а й науку, освіту, управління, фінанси тощо. Тому необхідною умовою інноваційного розвитку економіки є забезпечення на державному рівні тісного взаємозв'язку між усіма сферами суспільного життя. Саме регулятивні функції держави щодо науки, технологій, інновацій повинні посилюватися одночасно з підвищенням ролі науково-технологічного потенціалу, оскільки зростає як складність сучасних науково-технічних проблем, так і ризики, пов'язані з прийняттям та реалізацією відповідних рішень.

При затвердженні бюджету України на рік розробляються і затверджуються програми та концепції щодо розвитку інноваційної діяльності, науково-технологічних нововведень, соціального та економічного розвитку за галузями. Кожна програма, концепція, проект розробляється з урахуванням нових можливостей, певних досягнень. В програмі описуються причини її створення та зарубіжний досвід використання даного впровадження, мета та шляхи досягнення.

Так, на 2008 р. заплановано включити до переліку державних програм 123 програми, які реалізовуватимуться в обсягах більш ніж 28 млрд. грн. Серед останніх програм такі: програма "Створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2008-2012 рр.", програма "Прогнозування науково-

технологічного розвитку на 2008-2012 рр.”, програма “Економічний та соціальний розвиток України на 2008 р.” та ін.

Основними завданнями, які вирішуються за допомогою цих програм, є: розв’язання комплексних галузевих і міжгалузевих проблем виробництва; підвищення ефективності та якісних характеристик виробництва; забезпечення ресурсозбереження; створення нових виробництв та розвиток інфраструктури; розв’язання найважливіших науково-технічних проблем; створення принципово нових технологій, наукомісткої та конкурентоспроможної продукції, а також розв’язання проблем підвищення рівня та якості життя населення.

Виконання даних програм надасть державі ширшого статусу, адже від держави залежить створення умов для збільшення ринкового попиту на інноваційну продукцію, сприяння розвитку конкурентного середовища, підтримання науки, освіти, виробництва при використанні інноваційних факторів; формування ефективного внутрішнього ринку високих технологій, нарощування обсягів внутрішнього споживання у структурі ВВП, впровадження інноваційних технологій для випуску високотехнологічної конкурентноздатної продукції.